

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів
ФІНАНСІВ
ТА ОБЛІКУ Андрій КІЗИМА
«_____» _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проєктора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«_____» _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВНІПОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
«_____» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 015 Професійна освіта (цифрові технології)

Спеціалізація 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма Професійна освіта (цифрові технології).
Фінансова грамотність.

кафедра освітології і педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	1
Заочна	1	1-2	8	4	-	-	138	150	2

St. Ostroverkhov

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23 червня 2023 р.).

Робочу програму склала завідувач кафедри освітології і педагогіки д.пед.н., професор **Лілія РЕБУХА**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки (протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.).

**Завідувач кафедри,
д.пед.н., професор**

Лілія РЕБУХА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.).

**Голова групи забезпечення
спеціальності, д.пед.н., професор**

Лілія РЕБУХА

**Гарант освітньої програми,
к.е.н., доцент**

Світлана КОВАЛЬ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ»**

1. Опис дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти»

Дисципліна «Педагогіка та психологія професійної освіти»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 015 Професійна освіта (цифрові технології). Освітньо-професійна програма – Професійна освіта (цифрові технології). Фінансова грамотність	Рік підготовки : Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 1 Заочна – 1,2
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції (год): Денна – 30 Заочна – 8 Практичні заняття (год.): Денна – 15 Заочна – 4
Загальна кількість годин: денна – 150 год. заочна – 150 год.		Самостійна робота: Денна – 100 год. (в тому числі тренінг – 4 год.) Заочна – 138 Індивідуальна робота: Денна – 5 год.
Тижневих год. – 10, з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» є підготовка компетентнісного фахівця-майбутнього викладача закладу професійної освіти з високим рівнем знань про зміст і напрями реформування вищої освіти, теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання й набутою за ефективного освітнього процесу психолого-педагогічною грамотністю, які необхідні для майбутнього професійного зростання та застосування отриманих знань, умінь і навичок у власних наукових дослідженнях і викладацькій практиці.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» слугує:

- усвідомлення психологічних закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців;
- оволодіння традиційними та інноваційними методами, формами і технологіями навчання й виховання майбутніх викладачів професійної освіти;
- формування власного стилю науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування на паритетних засадах;

- розвиток професійного мислення, формування розуміння високої значущості педагогічної праці для розвитку особистості;
- досягнення психолого-педагогічної майстерності та культури професійної діяльності;
- розвиток практичних умінь і навичок творчого підходу до організації педагогічної діяльності в умовах вищої школи.

2.3. Зв'язок з іншими дисциплінами.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін (філософія науки, емпіричні методи у наукових дослідженнях, економіка), цілеспрямованої роботи над вивченням спеціалізованої літератури, використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, активності на лекціях і практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.4. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Процес вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» спрямований на формування наступних компетентностей в здобувачів освітньо-професійної програми 015 Професійна освіта (цифрові технології). Фінансова грамотність.

СК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти.

СК 2. Здатність враховувати різноманітність студентів при плануванні і реалізації освітнього процесу в професійній освіті.

СК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у професійній освіті, у тому числі міждисциплінарні, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

2.5. Результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» здобувачі освітньо-наукової програми повинні сповна:

- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проектів (РН 4).

- організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективне та об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти (РН 6.).

3. Програма навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти»

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи педагогіки та психології професійної освіти.

Тема 1. Зasadничі основи педагогіки вищої школи (2 год)

Педагогіка вищої школи в системі педагогічних наук. Предмет та основні завдання, функції, місце педагогіки вищої школи. Вища освіта як органічна складова системи неперервної освіти. Основні принципи розвитку вищої школи. Структура вищої освіти. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи. Науково-педагогічний процес у ЗВО: сутність, структура, етапи, закономірності, принципи.

Література: [1; 2; 3; 7; 8; 11; 13; 15; 16; 19; 20; 22; 25; 26; 29; 31.

Тема 2. Предмет і завдання психології професійної освіти (2 год)

Виникнення психології вищої школи як нової галузі психологічних знань. Предмет та об'єкт психології вищої школи. Основні завдання психології вищої школи. Зв'язок психології вищої школи з іншими галузями наукового знання. Основні завдання педагогіки і психології вищої школи відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Національної доктрини розвитку освіти в Україні».

Література: 1; 2; 3; 8; 11; 15; 20; 25.

Тема 3. Інноваційна організація освітнього процесу в закладах професійної освіти (2 год)

Інноваційні педагогічні процеси в системі освіти. Ключові ідеї, принципи та орієнтири перетворень системи професійної підготовки у ЗВО закріплені державними нормативними документами (Національна доктрина розвитку освіти України у XXI ст., Закон України «Про вищу освіту», Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 рр., Національний класифікатор України, Національна рамка кваліфікацій та ін.): інноваційна складова. Шляхи оновлення системи вищої освіти.

Література: 4; 12; 13; 17; 18; 21; 55; 22; 24; 25; 28; 30; 32; 33.

Тема 4. Сучасні технології навчання у закладі професійної освіти (2 год)

Технологія навчання як педагогічна категорія. Технологія проблемного навчання. Технологія модульного навчання. Характеристика сучасних педагогічних технологій як основа професійної підготовки викладача. Структура педагогічної технології і вимоги до її проектування. Умови формування інноваційних педагогічних технологій.

Література: 6; 9; 10; 14; 15; 16; 20; 22; 23; 26; 28; 29; 31.

Тема 5. Форми організації освітнього процесу у закладах професійної освіти (2 год)

Основні форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: навчальні заняття, виконання індивідуальних занять, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи. Функції, типологія, дидактична структура лекції. Дидактичні основи лабораторних, практичних, семінарських та індивідуальних занять. Дидактичні основи консультацій, індивідуальних занять, курсових та кваліфікаційних робіт та ін.

Імітаційні та ігрові форми організації навчальної діяльності студентів: ділові ігри, рольові ігри та ін., їх специфіка і ефективність. Загальні форми організації навчальної діяльності: індивідуальна парна, групова, колективна.

Література: 10; 14; 15; 16; 20; 22; 23; 26; 28.

Тема 6. Лекція – основна форма організації навчання у закладі професійної освіти (2 год)

Етапи становлення та розвитку лекційної форми організації навчальних занять як можливості викладача викласти у логічно систематизованій формі великий обсяг навчальної інформації. Лекція: мета та функції (методологічна, виховна, інформативна (освітня), розвиваюча, орієнтаційна, організаційна та ін.). Види лекцій: вступна (ознайомча, настановча, інструктивна), інформаційна (тематична) – методологічна, загально-предметна, теоретичного конструювання, лекція-конкретизація, лекція-інтеграція, узагальнююча. Нетрадиційні лекції: міні-лекція, багатоцільова лекція, проблемна лекція, лекція-брейнстормінг, лекція із заздальгідь запланованими помилками, лекція-конференція, лекція-прес-конференція, лекція-брифінг, лекція-«круглий стіл», лекція-бесіда, лекція-диспут, кіно-, відеолекція, лекція-візуалізація.

Література: 10; 14; 15; 16; 20; 22; 23; 26; 28.

Змістовий модуль 2

Психолого-педагогічні і методичні особливості освітнього процесу у професійній освіті

Тема 7. Організація навчання у закладах вищої професійної освіти (2 год.)

Зміст освіти і навчання. Методи навчання. Характеристика програмованих, проблемних, дослідницьких, імітаційних методів навчання. Психолого-педагогічні основи застосування навчальних засобів: підручників, учбових посібників, макетів, моделей, технічних засобів та їх дидактичні функції. Комп'ютеризація навчання у вищій школі. Сервіси для дистанційного навчання: платформи для ведення он-лайн занять, конференцій та ін.

Література: 1; 6; 7; 8; 23; 24; 28.

Тема 8. Сутнісні психологічні основи виховної роботи у закладах професійної освіти (2 год.)

Проблема адаптації першокурсників до освітнього процесу у вищій школі. Заклади вищої освіти – важливий чинник у професіоналізації студентів як майбутніх фахівців. Вікові особливості студентської молоді та їх роль у становленні особистості. Зміст виховання студентської молоді. Формування мотивації до навчання. Індивідуалізація виховного процесу. Реалізація виховних функцій викладачем закладу вищої освіти. Формування творчої особистості. Забезпечення психологічної готовності студентів до майбутньої професійної діяльності.

Література: 2; 7; 17; 18; 19; 27.

Тема 9. Методика підготовки та проведення лекційних занять у закладах професійної освіти (2 год.)

Особливості підготовки лекційних занять, його етапи. Головні частини у тексті лекції (вступ, основна частина, висновки) та виконання ними певних функцій. Підготовка та організація студентської аудиторії до проведення лекційного заняття. Психолого-педагогічні аспекти, що зумовлюють методику і техніку результативного лекційного дійства. Методика підбору комплексу відеоінформації. Підготовка до лекції як до акту публічного виступу. Мультимедійна презентація як сучасний засіб навчання. Види презентацій: електронні; слайдові (Microsoft Office PowerPoint, Powerbullet Presenter, Quick Slide Show). Основні вимоги до використання презентацій та типові помилки лекторів під час виступу. Способи створення презентації в MS PowerPoint. Основні критерії оцінки освітніх презентацій.

Література: 1; 3; 6; 11; 13; 14; 15; 16; 23; 27.

Тема 10. Методика проведення практико-зорієнтованих занять у закладах професійної освіти. Контроль знань студентів (2 год.)

Семінарські і практичні заняття як дієва форма розвитку мисленнєвої діяльності студентів. Класифікація семінарських занять залежно від мети, складності, об'єму і вимог. Практичні заняття як своєрідна форма зв'язку теорії з практикою, що дозволяє закріпити теоретичні знання шляхом залучення студентів до вирішення різних освітніх завдань. Сутність самостійної роботи у вищій школі. Організація діяльності студентів під час практичних занять, модульного оцінювання. Рівні самостійної роботи студентів: репродуктивний, реконструктивний, творчий. КППЗ як вид позааудиторної самостійної роботи студента. Метод портфоліо. Створення ситуації успіху для студентів. Проведення пробних і конкурсних відкритих занять. Місце і функції оцінки та контролю результатів учбової діяльності в структурі педагогічного керівництва. Критерії та система оцінювання. Педагогічні вимоги до контролю в процесі навчання. Використання сервісів для швидкого опитування, як-от: Kahoot, Google-forms, ClassMarker та ін.

Література: 3; 4; 6; 7; 8; 9; 17; 23; 30; 31.

Змістовий модуль 3

Діяльність суб'єктів освітнього процесу у закладах професійної освіти

Тема 11. Психолого-педагогічні особливості педагогічної діяльності викладача вищої професійної освіти та його функції (2 год.)

Особливості педагогічної діяльності науково-педагогічного працівника ЗВО. Психолого-педагогічна модель особистості викладача та його основні функції і напрями діяльності. Психолого-педагогічна структура діяльності.

Вимоги до професійно важливих якостей викладача вищої школи. Психологічні вимоги до сформованості емоційно-вольової сфери викладача. Психологічний аналіз педагогічних здібностей викладача та створення у ЗВО можливостей для його розвитку. Діагностування та оцінювання основних рейтингових показників особистості та ефективності праці викладача.

Література: 2; 6; 7; 8; 10; 16; 17; 19; 22; 25; 29.

Тема 12. Педагогічна майстерність викладача закладу професійної освіти (2 год.)

Самопрезентація та самопозиціонування як необхідні елементи в роботі сучасного педагога. Професійні педагогічні здібності та шляхи їх формування. Психологія педагогічної творчості. Психолого-педагогічні і методичні особливості організації різних видів учбових занять. Етико-психологічні проблеми взаємодії викладачів і студентів. Причини, ознаки та наслідки синдрому професійного вигорання. Профілактика синдрому професійного вигорання. Педагогічний артистизм та умови його формування у викладача вищої школи. Сучасний викладач – компетентний користувач онлайн платформ (Coursera, Udacity, Khan Academy, edX, Udemu, Prometheus).

Література: 4; 6; 7; 8; 10; 16; 17; 19; 24; 26; 30; 33.

Тема 13. Формування та розвиток особистості студента у ЗВО, його навчально-пізнавальна діяльність (2 год.)

Студент як суб'єкт освітньої діяльності. Особистість студента, основні чинники його розвитку й професійного становлення. Кризи студентського віку та криза ідентичності. Адаптація студента до навчання у ЗВО. Особливості соціалізації у студентському віці. Сприймання навчального матеріалу студентами та його типи. Увага: властивості, види, механізми. Організація групової та індивідуальної уваги студентів в процесі навчання. Закономірності запам'ятовування, збереження, відтворення. Забування та боротьба з ним. Відтворення матеріалу на іспитах (заліках, контрольних роботах та ін.). Розвиток мовлення студентів. Мовлення викладача. Використання уяви студентів для підвищення ефективності їх навчання.

Література: 1; 6; 7; 8; 10; 16; 17; 18; 20; 22, 28; 31.

Тема 14. Паритетність у взаєминах між викладачем та студентами (2 год.)

Психологічні засади взаємин викладачів і студентів як чинник становлення особистості майбутнього фахівця. Психологічні бар'єри педагогічної взаємодії. Особливості професійно-педагогічного спілкування у вищій школі. Комунікативні уміння, культура спілкування і педагогічний такт. Педагогічні ситуації в діяльності викладача. Критерії сформованості професійно-педагогічної комунікації. Етика взаємостосунків та розвиток міжособистісних взаємин. Спілкування: види, рівні, засоби, сторони та функції. Психологічні механізми взаєморозуміння в спілкуванні. Невербальна комунікація та її види. Комунікація, перцепція та інтеракція у просторі міжособистісної взаємодії. Поняття про психологічну сумісність.

Література: 4; 5; 6; 7; 8; 10; 16; 17; 19; 20; 23; 29.

Тема 15. Педагогічні конфлікти та їх запобігання (2 год.)

Конфлікти в педагогічній діяльності: структура, сфера, динаміка. Поведінка викладача вищої школи у конфліктній ситуації. Стилі виходу із конфліктних ситуацій. Управління конфліктом. Драматичний трикутник, або «Трикутник Карпмана» як схематичний принцип співзалежних стосунків людей. Ігрові методи вирішення конфліктів. Психологічні механізми безконфліктного спілкування (техніки активного слухання, техніки відкритих та закритих питань, уникнення бар'єрів взаєморозуміння, психологічне айкідо, прийоми амортизації (безпосередньої та профілактичної), асертивна поведінка, попередження маніпуляцій, визначення психологічних тригерів). Емоційний інтелект. Підходи до цілеспрямованого формування емоційного інтелекту (тренінги емоційного інтелекту).

Література: 1; 4; 5; 6; 7; 8; 10; 12; 13; 16; 17; 19; 21; 29.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти»

4.1. Денна форма навчання

Тема заняття	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індив. робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогіки та психології професійної освіти</i>					
Тема 1. Зasadничі основи педагогіки вищої школи	2	1	6	–	Тести, питання
Тема 2. Предмет і завдання психології професійної освіти	2	1	6	–	Розв'язання кейсів
Тема 3. Інноваційна організація освітнього процесу в закладах професійної освіти	2	1	6	–	Запитання, есе
Тема 4. Сучасні технології навчання у закладі професійної освіти	2	1	6	1	Розв'язання професійно-етичних дилем
Тема 5. Форми організації освітнього процесу у закладах професійної освіти	2	1	6	–	Тести, питання, есе
Тема 6. Лекція – основна форма організації навчання у закладі професійної освіти	2	1	6	1	Розв'язання проблемних питань Модульна КР
<i>Змістовий модуль 2. Психолого-педагогічні і методичні особливості освітнього процесу професійній освіті</i>					
Тема 7. Організація навчання у закладах вищої професійної освіти	2	1	6	–	Тести, питання
Тема 8. Сутнісні психологічні основи виховної роботи у закладах професійної освіти	2	1	6	1	Командні та індивідуальні проекти
Тема 9. Методика підготовки та проведення лекційних занять у закладах професійної освіти	2	1	6	–	Презентації результатів виконаних завдань
Тема 10. Методика проведення практико-зорієнтованих занять у закладах професійної освіти. Контроль знань студентів	2	1	6	1	Модульна КР
<i>Змістовий модуль 3. Діяльність суб'єктів освітнього процесу у закладах професійної освіти</i>					
Тема 11. Психолого-педагогічні особливості педагогічної діяльності викладача вищої професійної освіти та його функції	2	1	6	–	Тести, запитання, розв'язання кейсів
Тема 12. Педагогічна майстерність викладача закладу професійної освіти	2	1	6	–	Мікровикладання,
Тема 13. Формування та розвиток особистості студента у ЗВО, його навчально-пізнавальна діяльність	2	1	8	–	Виступи на науково-практичних заходах,
Тема 14. Паритетність у взаєминах між викладачем та студентами	2	1	8	–	РКР

Тема 15. Педагогічні конфлікти та їх запобігання	2	1	8	1	КПІЗ
Тренінг			4		
Разом	30	15	100	5	–

4.2. Заочна форма навчання

Тема заняття	Кількість годин (денна форми навчання)		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Зasadничі основи педагогіки вищої школи	2	1	5
Тема 2. Предмет і завдання психології професійної освіти			5
Тема 3. Інноваційна організація освітнього процесу в закладах професійної освіти			8
Тема 4. Сучасні технології навчання у закладі професійної освіти			10
Тема 5. Форми організації освітнього процесу у закладах професійної освіти	2	1	10
Тема 6. Лекція – основна форма організації навчання у закладі професійної освіти			10
Тема 7. Організація навчання у закладах вищої професійної освіти	2	1	10
Тема 8. Сутнісні психологічні основи виховної роботи у закладах професійної освіти			10
Тема 9. Методика підготовки та проведення лекційних занять у закладах професійної освіти			10
Тема 10. Методика проведення практико-зорієнтованих занять у закладах професійної освіти. Контроль знань студентів			10
Тема 11. Психолого-педагогічні особливості педагогічної діяльності викладача вищої професійної освіти та його функції	2	1	10
Тема 12. Педагогічна майстерність викладача закладу професійної освіти			10
Тема 13. Формування та розвиток особистості студента у ЗВО, його навчально-пізнавальна діяльність			10
Тема 14. Паритетність у взаєминах між викладачем та студентами			10
Тема 15. Педагогічні конфлікти та їх запобігання			10
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема. Зasadничі основи педагогіки та психології закладів професійної освіти.

Мета. Систематизувати та поглибити знання здобувачів освітньо-наукової програми за темою, сформувані у них уміння самостійно використовувати набуті знання та навички під час вивчення дисципліни та майбутньої викладацької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Предмет, завдання, функції, місце педагогіки вищої школи в структурі педагогічних наук.
2. Науково-педагогічний процес у ЗВО: сутність, структура, етапи, закономірності, принципи.
3. Предмет та об'єкт психології вищої школи.
4. Зв'язок психології вищої школи з іншими галузями психології, психологічний аспект державних стандартів вищої освіти.
5. Основні завдання педагогіки і психології вищої школи відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Національної доктрини розвитку освіти в Україні».

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань.
3. Ділові ігри.

Література: 3; 6; 7; 8; 9; 12; 13; 14; 17; 23; 24; 26; 29.

Практичне заняття № 2

Тема. Інноваційна організація освітнього процесу в закладах професійної освіти.

Мета. Систематизувати та поглибити знання здобувачів освітньо-наукової програми за темою та сформувані у них уміння самостійно використовувати набуті знання та навички під час вивчення дисципліни та майбутньої викладацької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Проблема адаптації абітурієнтів до освітнього процесу у вищій школі.
2. ЗВО як один з провідних факторів соціалізації студента як фахівця.
3. Вікові особливості студентської молоді та їх роль у становленні особистості.
4. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів.
5. Забезпечення психологічної готовності студентів до майбутньої професійної діяльності.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Аналіз конкретних ситуацій.

Література: 4; 7; 13; 15; 20; 22; 26; 31.

Практичне заняття № 3

Тема. Лекція – основна форма організації навчання у закладі професійної освіти.

Мета. Систематизувати та поглибити знання здобувачів освітньо-наукової програми за темою та сформувані у них уміння самостійно використовувати набуті знання та навички під час вивчення дисципліни та майбутньої викладацької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Підготовка та організація студентської аудиторії у проведенні оглядової, науково-пізнавальної лекції та лекції у запитаннях і відповідях, оглядової, тематичної, лекції-брейнстормінгу, дискусії, полілогу.
2. Психолого-педагогічні аспекти, що зумовлюють методикау і техніку оптимальності лекційного дійства.
3. Мультимедійна презентація як сучасний засіб навчання. Види презентацій.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань.
3. МікрОВикладання.

Література: 1; 7; 13; 15; 18; 21.

Практичне заняття № 4

Тема. Методика проведення практико-зорієнтованих занять у професійній освіті.
Контроль знань студентів.

Мета. Систематизувати та поглибити знання здобувачів освітньо-наукової програми за темою та сформувані у них уміння самостійно використовувати набуті знання та навички під час вивчення дисципліни та майбутньої викладацької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Семінарські і практичні заняття, їх структура та характеристика.
2. Організація самостійної роботи студентів.
3. Критерії та система оцінювання навчальних досягнень студентів.
4. Психологічні засади інтерактивного навчання.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань.
3. Мікрвикладання.

Література: 2; 3; 7; 13; 18; 19; 20; 22; 26; 27.

Практичне заняття № 5

Тема. Педагогічна майстерність викладача професійної освіти освітньо-професійної програми 015 Професійна освіта (цифрові технології). Фінансова грамотність.

Мета. Систематизувати та поглибити знання здобувачів освітньо-наукової програми за темою та сформувані у них уміння самостійно використовувати набуті знання та навички під час вивчення дисципліни та майбутньої викладацької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Шляхи формування педагогічної майстерності у майбутнього викладача професійної освіти освітньо-професійної програми 015 Професійна освіта (цифрові технології). Фінансова грамотність. Професійні педагогічні здібності та шляхи їх формування.
2. Педагогічна техніка викладача вищої школи. Профілактика синдрому професійного вигорання.
3. Основні чинники розвитку й становлення студентів.
4. Адаптація студента до навчання у ЗВО.
5. Використання і врахування закономірностей і властивостей перцептивних процесів в процесі викладання.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань.
3. Мікрвикладання.

Література: 5; 7; 8; 10; 13; 14; 16; 19; 24; 25; 29; 30; 33.

Практичне заняття № 6

Тема. Паритетність у взаєминах між викладачем та студентами.

Мета. Систематизувати та поглибити знання здобувачів освітньо-наукової програми за темою та сформувані у них уміння самостійно використовувати набуті знання та навички під час вивчення дисципліни та майбутньої викладацької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Спілкування: види, рівні, засоби, сторони та функції. Психологічні механізми взаєморозуміння в спілкуванні.
2. Педагогічний конфлікт: структура, сфера, динаміка.
3. Педагогічні ситуації в діяльності викладача, методика їх вирішення. Психологічні механізми безконфліктного спілкування.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.

2. Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань. Мікрвикладання.

Література: 1; 4; 5;13; 19; 22; 32.

Практичне заняття № 7

Тема. Педагогічні конфлікти та їх запобігання

Мета. Систематизувати та поглибити знання здобувачів освітньо-наукової програми 011 Освітні, педагогічні науки за темою та сформувані у них уміння самостійно використовувати набуті знання та навички під час вивчення дисципліни та майбутньої викладацької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Типологія конфліктів та причини їх виникнення.
2. Поведінка викладача вищої школи у конфліктній ситуації.
3. Стилі виходу із конфліктних ситуацій.
4. Психологічні механізми безконфліктного спілкування.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Розв'язання кейсу на конфлікт у взаємодії.
3. Проведення тренінги емоційного інтелекту

Література: 4; 5; 17; 21; 23; 25; 29; 31.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Метою комплексного практичного індивідуального завдання (КПЗ) є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студентами з дисципліни та розвиток навичок самостійного пошуку та опрацювання літературних і статистичних джерел, вироблення особистого ставлення до сучасних управлінських та етичних проблем. КПЗ є завершальною стадією теоретичної та практичної роботи з дисципліни та виконується із застосуванням знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни загалом.

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» є формою наскрізних практичних завдань, виконання яких потребує засвоєння змісту конкретних тем з дисципліни та отримання навиків використання набутих знань шляхом проведення певних завдань.

Індивідуальні завдання виконує кожен студент шляхом підготовки творчої роботи у вигляді реферату згідно із рекомендованим переліком тем. Реферат – це завершена теоретична робота з конкретної проблематики (теми) в межах навчальної програми курсу. Обсяг реферату – 10 – 12 сторінок (формат А – 4). Індивідуальна робота виконується студентом самостійно при консультуванні викладачем. КПЗ оформляється за стандартним зразком і подається викладачу за два тижні до екзамену. Можливий захист практичного індивідуального завдання шляхом усного звіту студента.

Методичні вказівки щодо оформлення та написання творчої роботи з дисципліни

Перед написанням творчої роботи з конкретної теми курсу необхідно опрацювати наукову літературу, осмислити прочитане і викласти власні думки щодо порушеної проблеми. Обсяг: 10-12 сторінок (формат А-4).

Структура та особливості викладу матеріалу

Вступ. Цей компонент не потребує цитувань (хоч вони допускаються), великої кількості абстрактних розмірковувань і великого обсягу.

Обов'язково виділити предмет опису, обґрунтувати тему, яка висвітлюється в рефераті, вказавши на персоналії, які працювали над даним питанням, назвати їх праці. Це треба робити чітко й логічно, щоб обсяг вступу не перевищував 15 відсотків від обсягу роботи (1 сторінка).

Основна частина. Тут немає особливих регламентацій. Головне, щоб текст був написаний самостійно. Матеріал, який викладається, необхідно обґрунтовано реферувати. Коли є аргументи і контраргументи, можна вступати в полеміку. Використовувати цитати як

для підтвердження, так і для спростування. Цитований матеріал в основній частині, незалежно від форми цитування — дослівного (в лапках), світоглядно-змістового (своїми словами з зазначенням авторства матеріалу, який використовується), не повинен перевершувати 30 відсотків реферату.

Загальний обсяг основної частини становить приблизно 7-8 сторінок.

Висновки – це підсумок. Тобто чіткість, точність, лаконічність. Жодних цитат, тільки узагальнення, резюмування основних питань і проблем теми, визначення можливостей їх використання у практичній діяльності. Конкретні висновки можна нумерувати.

Список використаної літератури. Укладається за алфавітним порядком мовою оригіналу з усіма вихідними даними.

Робота повинна бути набрана на комп'ютері та видрукувана на принтері (електронні версії не приймаються). Параметри: версія WORD, шрифт – 14 кегель, у рядку 60 – 65 знаків. Сторінки повинні мати відповідні поля та нумерацію: зліва – 30 мм; справа – 10 мм; зверху та знизу – 20 мм.

Виконання КПЗ є обов'язковим складовим модулем залікового кредиту з курсу, компонентом підсумкової та залікової оцінки.

Варіанти КПЗ з дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти»

I Частина

1. Підготуйте виступ, доповідь, реферат з актуальної теми дисципліни.
2. Напишіть тези, статтю, есе.
3. Візьміть участь у науково-практичній конференції з проблем вищої школи.
4. Розробіть схему структури системи вищої освіти України.
5. Розробіть схему структури управління ЗУНУ.
6. Створіть інформаційний проект розвитку вищої освіти в одній із провідних країн світу. Складіть порівняльну таблицю особливостей розвитку вищої освіти у Великобританії, Франції, Німеччині.
7. Проаналізуйте навчальний план, навчальну програму, навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху, акцентуючи увагу на дидактичних можливостях формування інтегративної компетентності фахівця
8. Порівняти структуру навчальної програми та робочої навчальної програми дисципліни.
9. Скласти структурно-логічну схему на вибір за завданнями (у вигляді презентації в програмі PowerPoint за темою (завдання може бути виконано у мікрогрупах): сутність теорії модульного навчання; сутність теорії проблемного навчання.
10. Відвідайте 2-3 лекції викладачів, проаналізуйте їх.
11. Розробіть план-конспект лекції однієї з тем дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти».
12. Відвідайте 2-3 практичних, семінарських, лабораторних заняття з дисципліни, проаналізуйте їх.
13. Складіть план-конспект практичного заняття однієї з тем дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти», або з цікавої для Вас теми заняття і дисципліни з використанням інтерактивних технологій.
14. Підготуйте питання семінарського заняття з теми курсу та організуйте його обговорення на відповідному практичному занятті.
15. Розробіть проект дидактичної гри з курсу «Педагогіка та психологія професійної освіти» або з дисципліни за предметними спеціалізаціями.
16. Підготуйте сценарій виховного заходу (диспуту, зустрічі-діалогу, тренінгу, гри тощо) для студентів 1-2 курсів на актуальну виховну тему.
17. Запропонуйте проблемні питання для дискусії на тему «Академічна доброчесність» для студентів 4 курсу.
18. За зразком розробіть план виховної роботи куратора студентської групи першого курсу на місяць, ураховуючи принципи патріотичного виховання, розвиток студентського самоврядування.

II Частина Напишіть есе та тему:

1. Викладач ЗУНУ 21 століття.
2. Роль жінки у становленні педагогічної освіти в Україні.
3. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в Україні.
4. Багатоступенева система освіти: сутність, структура та зміст.
5. Чинники успішності навчання студентів у ЗВО.
6. Педагогічні засади організації науково-дослідної роботи студентів
7. Національне виховання сучасного студентства.
8. Психолого-педагогічні засади формування професійної спрямованості особистості.
9. Студентське самоврядування та його роль у формуванні культурно-освітнього середовища закладу вищої освіти.

7. Самостійна робота (денна / заочна форми навчання)

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, типовим пакетом контрольних завдань).

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять. Самостійна робота передбачає написання есе за тематичними напрямками та презентацію результатів.

№ п/п	Тематика	К-сть годин (денна/заочна форми навчання)
1.	Педагогіка та психологія професійної освіти як галузь наукових знань і навчальний предмет.	4/8
2.	Основи дидактики вищої школи.	4/8
3.	Психолого-педагогічні основи навчальної діяльності студента.	4/8
4.	Педагогіка самоорганізації.	4/8
5.	Психолого-педагогічні дослідження в педагогіці вищої школи.	4/8
6.	Основні тенденції розвитку освіти в розвинених країнах світу.	4/8
7.	Навчання впродовж усього життя.	4/8
8.	Навчальні плани і програми.	4/8
9.	Основні форми навчання у ЗВО.	4/8
10.	Науково-методичне забезпечення навчального процесу.	4/8
11.	Сутність і складові педагогічної майстерності.	4/8
12.	Рівні оволодіння педагогічною майстерністю.	4/8
13.	Сутність і структура педагогічної техніки.	4/8
14.	Основні форми навчання та їх класифікація.	4/8
15.	Сучасні проблеми лекційного викладання.	4/8
16.	Проведення групових та індивідуальних консультацій.	3/4
17.	Психолого-педагогічні вимоги до семінарів.	3/4
18.	Класифікація активних методів навчання.	3/3
19.	Навчальні дискусії.	3/3
20.	Методика стимулювання творчої активності студентів.	3/4
Разом:		100/138

8. Тренінг з дисципліни

Психолого-педагогічні особливості спілкування: тренінг комунікативних навичок (2 год.).

1. Розпізнавання психологічних особливостей людей за мовою, мімікою і жестами.

Необхідні знання: мімічне вираження емоцій, жестові сигнали, характеристика голосу, їх значення, просторові домагання людини їх роль у спілкуванні.

Необхідні вміння: розпізнавати за мімічними реакціями стан людини, інтерпретувати жестову поведінку людини.

2. Прийоми здобуття прихильності. Механізм залучення до себе людей.

Необхідні знання: прийоми розташування до себе людей: „ім'я власне”, „дзеркало відносин”, „золоті слова”, „особисте життя”, „терплячий слухач”, загальний психологічний механізм впливу цих прийомів; як виробити в собі щире доброзичливе ставлення до людей.

Необхідні вміння: користуватися прийомами здобуття прихильності, говорити людям приємні слова.

3. Прийоми ефективного слухання. Активне й пасивне слухання. Умови підвищення ефективності слухання.

Необхідні знання: розбіжності між активним і пасивним слуханням; умови застосування різних видів слухання; прийоми активного слухання, з'ясування, відображення, перефразування, резюмування; значення візуального контакту при слуханні, значення міжособистісної дистанції. Відповідальності вербальних і невербальних сигналів під час слухання.

Необхідні вміння: використовувати практично прийоми активного і пасивного слухання відповідно до конкретних умов бесіди, використовувати ключові фрази під час утворення, перефразування, резюмування й відображення почуттів.

4. Бар'єри у спілкуванні. Бар'єр уникання, авторитетності, нерозуміння. Подолання бар'єрів у спілкуванні.

Необхідні знання: як виникають бар'єри у спілкуванні: чому уникання, нерозуміння є перешкодою у спілкуванні; як переробити виниклі бар'єри.

Необхідні уміння: аналізувати власну поведінку під час виникнення нерозуміння і знаходити причину.

Конфлікти і їх подолання: тренінг безконфліктного спілкування (2 год.).

1. Конфліктні стани. Причини конфліктів, вибір стилю поведінки в конфліктних ситуаціях.

Необхідні знання: причини конфліктів, типи конфліктів; варіанти результатів в конфліктних ситуаціях: загладження кутів, відхід од проблеми, компроміс, конфронтація, співпраця.

Необхідні вміння: аналізувати конфліктну ситуацію та обирати стиль поведінки відповідно до обставин.

2. Типи конфліктних особистостей. Способи взаємодії з конфліктними людьми.

Необхідні знання: типи конфліктних особистостей, способи взаємодії з ними.

Необхідні вміння: аналізувати поведінку людини в конфліктній ситуації та обирати оптимальний спосіб взаємодій з конфліктними людьми.

3. Прийом звільнення від роздратування і гніву в конфліктних ситуаціях.

Необхідні знання: способи саморегуляції власного стану за допомогою уяви, активних дій, спілкування.

Необхідні вміння: використовувати прийоми саморегулювання.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань;
- командні та індивідуальні результати навчання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- виступи на науково-практичних заходах;
- мікрОВикладання;
- екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Письмовий екзамен	Разом
20 %	20 %	20 %	40 %	100 %
Поточне опитування на заняттях (теми 1–10) по 5 б. за тему – макс 50 б. Модульна робота – 50 б.	Поточне опитування (усне, письмове, розв’язання кейсів) на заняттях (теми 11–15) по 10 б. за тему – макс 50 б. Модульна робота – 50 б.	Підготовка КПЗ – 30 б. Захист КПЗ – 40 б. Виконання завдань під час тренінгу – 30 б.	Тестові завдання (15 тестів по 4 б. за тест) – макс. 60 б. Теоретичне питання: 2 питання по 20 б. за кожне	

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» визначається за шкалою оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення	1-15
2.	Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» для здобувачів денної та заочної форм навчання за освітнім ступенем «магістр» / Укладач д.пед.н., професор Л.З. Ребуха. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 12 с.	1-15
3.	Опорний конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» для здобувачів денної та заочної форм навчання за освітнім ступенем «магістр» / Укладач д.пед.н., професор Л.З. Ребуха. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 38 с.	1-15
4.	Практикум з дисципліни «Педагогіка та психологія професійної освіти» для здобувачів денної та заочної форм навчання за освітнім ступенем «магістр» / Укладач д.пед.н., професор Л.З. Ребуха. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 14 с.	1-15
5.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows.	1-15
6.	Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint).	1-15
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. 6-те вид. / О. В. Скрипченко та ін. Київ: Карвелла, 2019. 400 с.
2. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи / *Fundamentals of Higher School Pedagogy*: Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. 312 с.
3. Войнаровська Н. В. Інноваційні методи викладання економіки у сучасних вищих навчальних закладах США. URL : <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Voynarovska.php>
4. Головенкін В. П. Педагогіка та психологія професійної освіти [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
5. Зайченко І. В., Теслюк В. М., Каленський А. А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І. В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 484 с.
6. Кайдалова Л. Г., Сабатовська-Фролкіна І. С., Альохіна Н. В., Шварп Н. В. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
7. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років. URL : <http://education-ua.org/ua/draft-regulations/319-proekt-kontsepsiya-rozvitku-osviti-ukrajini-na-period-2015-2025-rokiv>
8. Корольчук М. С. Професійне вигорання працівників освіти: монографія / М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, Л. І. Березовська. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 304 с.
9. Кучинська І. О. Педагогіка та психологія професійної освіти : навч. посіб. Кам'янець-Подільський. 2020. 291 с.
10. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. URL : <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3438/1/natsionalna%20doktryna.pdf>
11. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010. Затверджено та надано чинності Наказом Держспоживстандарту України 28.07.2010 № 327. URL : <http://www.dk003.com/?code=1475.2>
12. Пальчевський С. С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ: Каравела, 2020. 496 с.
13. Пашенко М. І. Педагогіка: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 228 с.
14. Педагогіка та психологія професійної освіти : підруч / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
15. Подоляк О. С. Сторітелінг в освіті. К. : Перше вересня, 2020. 152 с.
16. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
17. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
18. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
19. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
20. Ребуха Л. З. Формування соціально-психологічних та педагогічних складових міжкультурної компетентності майбутніх фахівців соціономічних професій. *Збірник Національної академії Державної прикордонної служби України*. Серія: педагогічні науки. 2019. 4(19). С. 337–347.
21. Ребуха Л. З., Главацька О. Л. Професійна готовність майбутніх фахівців соціономічних професій до впровадження інклюзивної освіти: аксіологічні засади. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 24. Т. 2. С. 105–108
22. Ребуха Л. З., Яценко Е. М., Левандовська І. З. Безперервна педагогічна освіта викладачів закладів вищої освіти: кластерний підхід. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. праць. Запоріжжя: КПУ, 2021. Вип. 74. Т. 3. С. 86–91. http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/74/part_3/74-3.pdf
23. Ребуха Л. З., Яценко Е. М., Левандовська І. З. Безперервна педагогічна освіта викладачів закладів вищої освіти: кластерний підхід. Педагогіка формування творчої особистості у

- вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. праць. Запоріжжя: КПУ, 2021. Вип. 74. Т.3. С. 86–91. URL : http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/74/part_3/74-3.pdf
24. Стражнікова І. Педагогіка та психологія професійної освіти: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
 25. Теслюк В. М. Розвиток педагогічної майстерності: монографія Київ. :ЛІРА-К, 2019. 223 с.
 26. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / М. В. Афанасьєв, Г. А. Полякова, Н. Ф. Романова та ін.; за заг. ред. професора М. В. Афанасьєва. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 323 с.
 27. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка та психологія професійної освіти : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2019. 280 с.
 28. Landrum, R. E. (2020). The nature of student-focused regional psychology conferences: Characteristics and continuing changes. In Woody, W. D. & Miller, R. L. (Eds.). Administration of a Student Friendly Psychology Conference: Challenges and Opportunities. (pp. 13-16). <http://teachpsych.org/ebooks/studentfc>
 29. Rebukha L., Polishchuk V., Chumak L., Zahoruiko, Y., & Prokopchuk. Increase of Social Status of Foreign Language in the Processing Academic Integrity in Higher School. *Postmodern Openings*, 2020. 11(2Sup1). pp. 125–144. (*Web of Science*). https://lumenpublishing.com/journals/index.php/po/issue/view/po_2sup1
 30. Scherschel (Ed.) Teaching Tips: A Compendium of Conference Presentations on Teaching, 2019-2020. (pp. 42-47).
 31. Williamson, A. L., & Willard, J. (2021). Perceptions of online learning: What students really think. In H. Scherschel (Ed.) Teaching Tips: A Compendium of Conference Presentations on Teaching, 2019-2020. (pp. 42-47).
 32. Woody, W. D. & Miller, R. L. (Eds.). (2020). Administration of a Student Friendly Psychology Conference: Challenges and Opportunities. Retrieved from the Society for the Teaching of Psychology web site: <http://teachpsych.org/ebooks/studentfc>